

MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ DE L'ALUMNAT

CEIP FRANCESC CARRÒS

ESCOLA SENSE BARRERES

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ.....	1
2. NORMATIVA.....	1
3. TIPIFICACIÓ DE LES NECESSITATS D'ATENCIÓ I SUPORT.....	2
4. ALUMNAT AMB NECESSITATS D'ATENCIÓ I/O SUPORT.....	2
5. PLA DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ DE L'ALUMNAT.....	5
5.1 Prevenció, detecció i anàlisi de necessitats del centre, de l'alumnat, de la comunitat educativa i de l'entorn.....	5
5.2 Mesures i suports ordinaris i extraordinaris i plans d'actuació personalitzats per a l'alumnat.....	14
5.3 Avaluació i seguiment del Pla d'atenció a la diversitat i inclusió educativa. Propostes de modificació.....	18
Annex: Exemplificació de mesures d'inclusió	

1. INTRODUCCIÓ

Els centres docents disposaran d'un pla de resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat amb la finalitat d'implementar, de forma transversal, un model d'educació inclusiva per a tot l'alumnat, que implique el currículum, l'organització del centre, les relacions de la comunitat educativa, les relacions amb l'entorn i totes les actuacions que es desenvolupen.

Aquest pla ha de partir de l'anàlisi de la situació inicial i de la valoració de les necessitats previsibles amb relació al alumnat i l'oferta educativa del centre. Per això es tindrà en compte la memòria del curs anterior, les actes de les sessions d'avaluació i la informació de l'anterior etapa educativa i dels serveis especialitzats d'orientació.

És a partir d'aquest anàlisi d'on es faran les propostes de mesures de resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat comptant amb els recursos existents en el centre, amb indicació de les responsabilitats de l'equip directiu, del professorat i del personal del servei especialitzat d'orientació i la participació de l'alumnat, les famílies, voluntaris i d'altres institucions i entitats. La proposta serà presentada al Claustre i al Consell Escolar per a la seua aprovació.

Una vegada aprovada pel Claustre i el Consell passarem a la seua aplicació, seguiment i avaluació de les mesures adoptades especificant els moments, instruments, procediments, òrgans i personal implicat. L'avaluació formarà part de la memòria anual del centre educatiu i serà coneguda pel Claustre.

2. NORMATIVA

- Decret 104/2018, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió al sistema educatiu valencià.
- Ordre 20/2019, de 30 d'abril, de la conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, pel qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat als centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià.
- Decret 195/2022, de 11 de novembre, del Consell d'igualtat i convivència en el sistema educatiu valencià.
- Decret d'organització i funcionament dels centres d'Educació Especial.
- Instruccions per a la participació del personal extern i dels agents comunitaris en els centres de titularitat de la Generalitat Valenciana.
- Decret 72/2021, de 21 de maig, del consell, d'organització de l'orientació educativa i professional en el sistema educatiu valencià.

3. TIPIFICACIÓ DE LES NECESSITATS D'ATENCIÓ I SUPORT

La modalitat d'atenció a l'alumnat estarà contemplada en els nivells d'atenció que marca el *Decret 104/2018 de 27 de juliol d'inclusió educativa*:

NIVELL I: Adaptacions a nivell de Centre per tal de garantir la inclusió educativa de tot l'alumnat (PEC).

NIVELL II: Programa per al grup classe. Atenció a nivell d'aula (Tutoria i PAM).

NIVELL III: Suport individual o en grup el pot realitzar qualsevol mestre del Centre i/ o programa PAM). Amb orientació, si cal, del personal d'Educació Especial (Orientadora, PT o AL).

NIVELL IV: Atenció directa del personal específic d'Educació Especial (PT, AL, Educadora).

4. ALUMNAT AMB NECESSITATS D'ATENCIÓ I/O SUPORT

Podem considerar que l'alumnat amb necessitat d'atenció a la diversitat es generen per dos condicions, una de caràcter personal i un altra d'origen social.

- Alumnat amb necessitat específica de suport educatiu

- *Dificultats específiques de llenguatge.*
- *Dèficit d'atenció i hiperactivitat.*
- *Necessitats Educatives Especials.*
- *Incorporació tardana als sistema educatiu.*

- Alumnat en necessitats per a la compensació de desigualtats.

- *Condicions econòmiques o socials desfavorides.*
- *Condicions socials amb risc de desprotecció i abandonament.*
- *Minories ètniques i culturals en situacions de desavantatge.*
- *Acolliment en institucions de protecció social del menor o familiar.*
- *Escolarització irregular per abandonaments reiterats o periòdics.*
- *Malalties cròniques que requereixen una atenció específica*

Indiferentment, amb les dos situacions caldrà oferir una atenció complementària que implicarà una adaptació de les ensenyances amb l'aplicació d'unes mesures que seran específiques o generals.

5. PLA DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ DE L'ALUMNAT

5.1. Prevenció, detecció, identificació i anàlisi de necessitats del centre, de l'alumnat, de la comunitat educativa i de l'entorn

La detecció de les circumstàncies de vulnerabilitat de l'alumnat i de les barreres a la inclusió existents en els diferents contextos de desenvolupament s'ha de realitzar el més aviat possible, a fi d'iniciar la resposta educativa en el moment en què aquestes es detecten, sempre considerant les interaccions de les condicions personals i del context escolar, familiar i social.

Especial atenció a la detecció i la identificació en el moment **previ a l'escolarització**, en l'Educació Infantil i **en els canvis d'etapa**, que assegure la coordinació necessària entre els diferents agents, serveis i entitats implicades.

Prèviament a l'escolarització, en coordinació amb l'escola infantil municipal, per tal d'identificar de manera primerenca les possibles necessitats.

Coordinació amb el centre d'estimulació primerenca per derivar a l'alumnat que necessita una intervenció específica i individualitzada.

La detecció prèvia a l'escolarització de les **situacions de compensació de desigualtats** correspon als serveis socials municipals del municipi, que han de posar a disposició de les comissions d'escolarització municipals la informació rellevant i pertinent perquè el gabinet psicopedagògic municipal assessore en el procés d'escolarització.

En els **moments de transició entre etapes**.

En l'àmbit escolar, la detecció de les circumstàncies de vulnerabilitat i les barreres per a la inclusió la fa **l'equip educatiu**, que coordina la tutora o el tutor, amb la informació obtinguda del personal del centre, la família o els representants legals, l'alumnat i les persones amb què s'hi relaciona habitualment i els serveis o les entitats externes: serveis de salut, serveis socials, centres d'atenció primerenca, entitats d'iniciativa social implicades en el procés socioeducatiu i altres agents.

A partir d'aquesta identificació es posaran en marxa les mesures d'inclusió educativa més adients seguint el nostre PEC.

Partim del fet acceptat per tots que tot l'alumnat pot aprendre. **El procés d'aprenentatge dels i de les alumnes millorarà si adaptem el currículum a les seues necessitats.**

Organitzem els nostres recursos personals i materials per atendre les necessitats educatives de tot l'alumnat.

Dins del plantejament educatiu del nostre centre, volem oferir la possibilitat que **tot l'alumnat participe d'un entorn educatiu comú, organitzant les mesures i recursos necessaris perquè cadascú puga dur a terme el seu propi procés d'aprenentatge.**

L'escola s'adapta a les noves exigències de la societat i als canvis socials, econòmics i productius. Aquesta realitat implica que els centres educatius s'adapten constantment als canvis socials, però també participen com **agents transformadors, contribuint a l'eliminació de barreres i creant noves oportunitats perquè tot l'alumnat puga accedir i romandre en el sistema educatiu en condicions d'igualtat i d'equitat**, tinga èxit en els estudis i millore la seua inserció sociolaboral, posant especial atenció a l'alumnat que es troba en situació de major vulnerabilitat i en risc d'exclusió

Les mesures d'atenció a la diversitat que posem en pràctica van adreçades a tot l'alumnat, i hi participem tots els membres de la comunitat educativa.

A nivell de centre, **l'Equip d'Orientació educativa**, està format per l'Orientadora educativa i pel personal especialitzat de suport, docent i no docent. Aquest equip actuarà sota la supervisió de la cap d'estudis.

- **ORIENTADORA EDUCATIVA**
- **MESTRES DE PT**
- **MESTRA D'AUDICIÓ I LLENGUATGE**
- **EDUCADORA D'EDUCACIÓ ESPECIAL**

L'equip d'orientació educativa realitzarà una sessió de coordinació setmanal, amb l'objectiu de fer un seguiment continuat per agilitzar la presa de decisions i garantir la coordinació del grup de mestres NESE. A aquesta reunió podrà participar qualsevol docent que estiga interessat en coordinar-e amb l'equip per algun alumne/a en concret o per un grup-classe.

A l'inici de curs l'equip d'orientació es reuneix per revisar el llistat d'alumnes que reben mesures de nivell IV. Organitzar els recursos especialitzats en funció de les necessitats educatives especials seguint les propostes de l'informe sociopsicopedagògica i/o del PAP del curs anterior.

Aquesta informació es trasllada als tutors i les tutores per a que adapten les seues programacions didàctiques i organitzen de manera eficient els reforços pedagògics i metodològics.

Funcions de l'equip d'orientació, Article 6.

Els equips d'orientació educativa tindran les funcions següents:

a) Cooperar en la planificació, el desenvolupament i l'avaluació de les actuacions d'orientació educativa i professional i d'acció tutorial, que incorporen la perspectiva de gènere i tinguen en compte la diversitat de tot l'alumnat.

b) Assessorar i cooperar amb els equips educatius, amb les figures de coordinació i amb els òrgans de govern, de coordinació docent i de participació dels centres docents en:

- 1r. El procés d'identificació de les barreres que estan presents en el context escolar, familiar i sociocomunitari, així com en la planificació, el desenvolupament i l'avaluació d'actuacions i programes que contribuïsquen a eliminar-les, posant especial atenció en aquells que tinguen un caràcter preventiu.
- 2n. L'organització dels suports personals i materials perquè augmenten la capacitat del centre per a respondre de manera eficaç a la diversitat i asseguren l'accés de tot l'alumnat a l'orientació educativa i a les experiències educatives comunes.
- 3r. L'accessibilitat dels entorns i dels materials didàctics i curriculars, incloent-hi el procés d'elaboració de les programacions didàctiques, en els diferents nivells de concreció, d'acord amb els principis del disseny universal i l'accessibilitat.
- 4t. La prevenció i la detecció primerenca de les dificultats d'aprenentatge, de les necessitats de suport i de les situacions de desigualtat o desavantatge, així com l'organització i el seguiment de les mesures que ajuden a superar-les i a compensar les situacions i circumstàncies que les produeixen.
- 5é. La planificació, el desenvolupament i l'avaluació d'actuacions de promoció de la igualtat i la convivència i la intervenció en els procediments derivats dels diferents protocols: absentisme, atenció sanitària, prevenció de la violència i desprotecció, acollida de l'alumnat nouvingut o desplaçat i tots aquells que dispose l'administració per afavorir la inclusió de l'alumnat.
- 6é. La planificació, el desenvolupament i l'avaluació dels processos d'acollida a l'inici de l'escolarització i de transició entre etapes i modalitats d'escolarització, i en el cas dels centres d'educació especial, també en els processos de transició a la vida adulta i d'inserció sociolaboral.
- 7é. L'organització i el desenvolupament del programa d'accions formatives del centre, els projectes d'investigació i innovació i les actuacions de sensibilització dirigides als equips educatius, l'alumnat, les famílies i l'entorn sociocomunitari.

c) Participar en l'avaluació sociopsicopedagògica i cooperar amb els equips educatius en el disseny, desenvolupament, seguiment i avaluació de les mesures de resposta que se'n deriven i dels plans d'actuació personalitzats, facilitant l'assessorament i acompanyament necessari a les famílies i a l'alumnat, recollint la seua opinió, fent-los partícips en el procés, en la presa de decisions i en la consecució dels objectius planificats.

d) Col·laborar amb la direcció del centre en la tramitació de les mesures de resposta educativa per a la inclusió que requerisquen l'autorització de l'Administració educativa, i amb aquesta i el professorat, en el registre en els sistemes de gestió de les dades de l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu i de compensació de desigualtats.

e) Donar suport a l'alumnat que ho requereisca mitjançant un acompanyament que en reforce l'ajust personal, el sentit de pertinença al centre i al grup classe i l'assoliment dels aprenentatges.

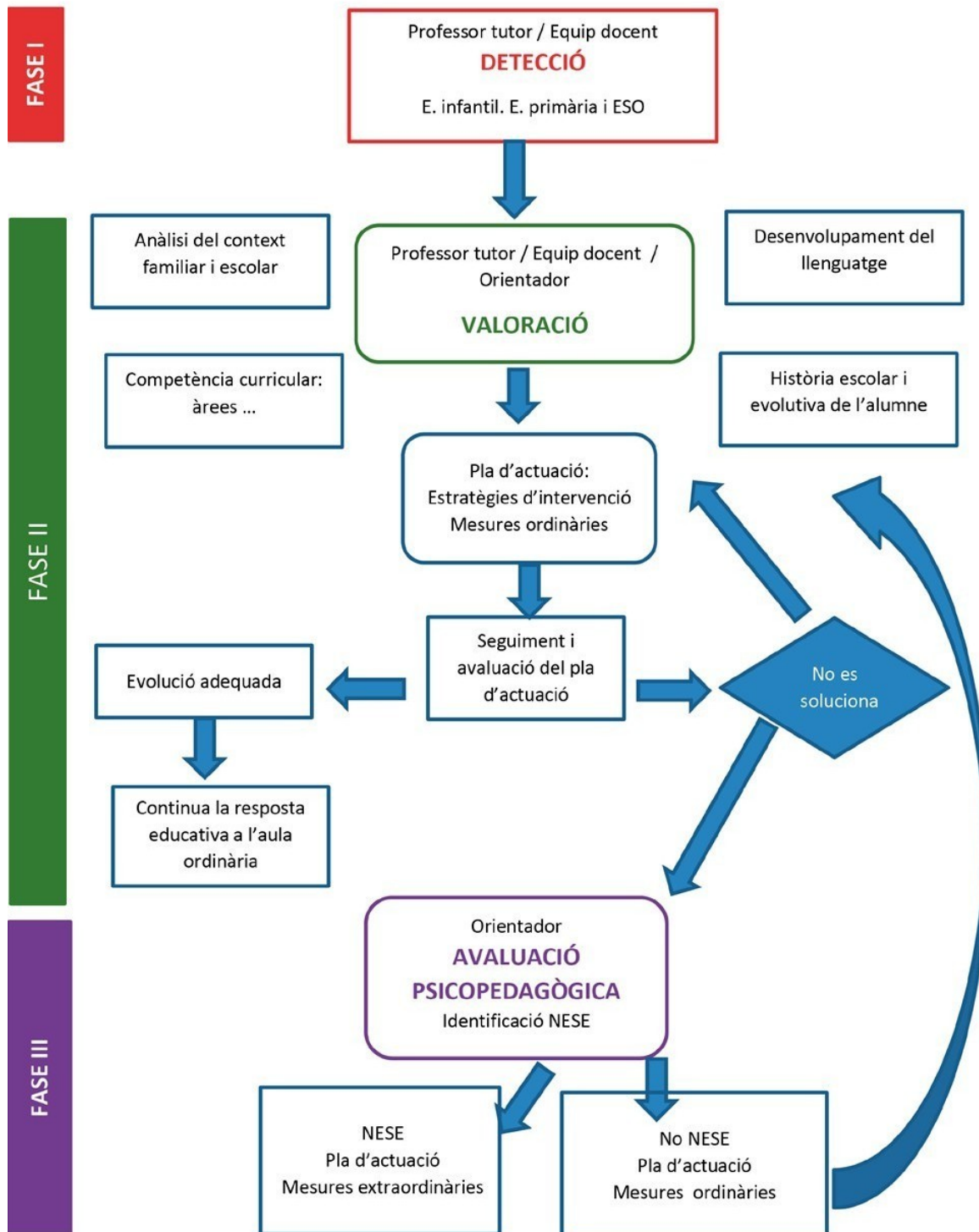
f) Orientar les famílies i acordar pautes que contribuïsquen a millorar el desenvolupament personal, intel·lectual, acadèmic, social i emocional de les seues filles i els seus fills.

- g) Participar en les sessions d'avaluació dels diferents cursos de les etapes corresponents.
- h) Transmetre i recollir, d'acord amb la normativa vigent, la informació educativa de l'alumnat que requereix una resposta personalitzada, entre les diferents estructures de l'orientació educativa i professional, els serveis i institucions de l'entorn implicades i els serveis públics de l'administració local, autonòmica o estatal.
- i) Establir i coordinar accions conjuntes amb els agents externs i els serveis educatius, sanitaris, socials, d'infància, culturals i laborals de l'entorn que contribuïsquen al desenvolupament del pla d'activitats de l'equip d'orientació educativa.
- j) Qualsevol altra que l'Administració educativa determine en el seu àmbit de competències.
- Coordinar el trasllat d'informació sociopsicopedagògica de l'alumnat amb nee/nese.
  - Organitzar els recursos personals i/o el reforç pedagògic per nivells per garantir la complementarietat de les actuacions educatives.
  - Planificar la intervenció educativa partint dels PAPs i de les programacions de aula.
  - Actualitzar les dades a ITACA3 de l'alumant amb necessitats de suport educatiu i nee.
  - Fer seguiment.
  - Iniciar i/o actualitzar les avaluacions sociopsicopedagògiques sempre que siga necessari.

Entenem per suport als alumnes aquelles activitats organitzades i dutes a terme pels docents del centre, coordinades per la CCP i encaminades a adaptar el currículum a les necessitats educatives dels alumnes atenent la seua diversitat.

Tots els cursos rebran suport prioritàriament de les mestres del mateix cicle i/o dels especialistes en un nombre variable de sessions en funció de les sessions de disponibilitat i de les necessitats plantejades.

La **CCP** és l'òrgan on es prenen les decisions en relació al suport i trimestralment es fan reunions de seguiment convocades des de la direcció d'estudis per tal d'avaluar-los.

Adaptat de: *Guía de buenas prácticas. El profesorado ante la enseñanza de la lectura.*

MESURES PREVENTIVES

Totes les mesures del Nivell 1, incloses en el nostre Projecte Educatiu de Centre.

NIVELL I : CREAR POLÍTIQUES I CULTURES INCLUSIVES

- Prevenció de l'abandonament escolar. Planificar i avaluar el desenvolupament del **protocol d'absentisme del centre i la zona**.
- **Organització i planificació del Recursos personals de foma inclusiva**, sol·licitud i organització inclusiva per al suport preferent dins de l'aula ordinària. Revisió dels Criteris d'adscripció i horaris.
- Donar prioritat a l'**organització d'estructures de coordinació inclusives entre els professionals del centre**: equip directiu i tutors/es amb el professorat de orientació i suport, personal no docent de suport, i amb altres agents externs.
- Organització dels **agrupaments heterogenis de nivell i per al reforç i altres mesures de suport**. Planificar i avaluar.
- **Concrecions curriculars d'etapa per a la inclusió + Programacions didàctiques inclusives pel desenvolupament de competències clau** per a cada nivell i àmbit/ assignatura/mòdul.
- **Promoció de la igualtat, la convivència positiva i la prevenció de conflictes i violència**: Planificar, per incloure-les al **Pla d'Acció Tutorial**, les actuacions de prevenció i mediació per a la resolució dels conflictes, així com les línies d'actuació d'educació sexual seqüenciades per nivells i les activitats de sensibilització de caràcter coeducatiu, igualitari i inclusiu.
- Etc.

- La nostra línia pedagògica i metodològica
- La concreció curricular

NIVELL II : CREAR PRÀCTIQUES INCLUSIVES

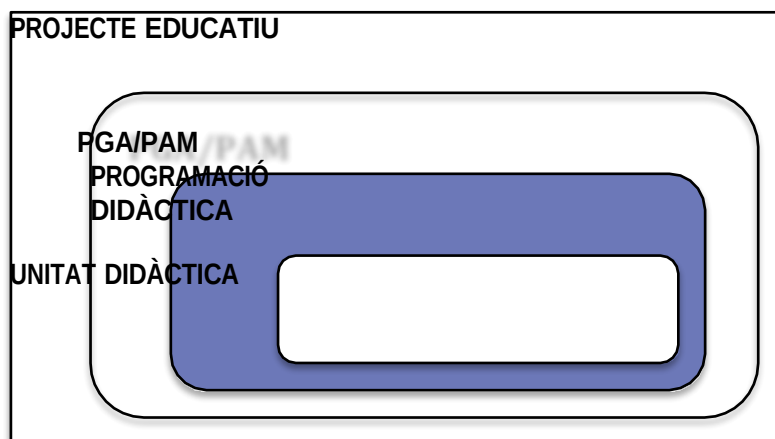
- El constitueixen les **mesures generals programades per a un grup-classe** que impliquen suports ordinaris. Les mesures en aquest nivell inclouen el disseny i aplicació de programacions didàctiques que donen resposta la diversitat de tot l'alumnat del grup, incloent-hi les activitats d'ampliació i reforç per al desenvolupament competencial i la prevenció de dificultats d'aprenentatge, així com actuacions transversals que fomenten la igualtat, la convivència, la salut i el benestar.
- **Unitats didàctiques adequats a les característiques, necessitats i nivells d'assoliment de l'alumnat del grup classe mitjançant l'aplicació d'estratègies i tècniques metodològiques per a la inclusió: programació multinivell, opcions múltiples d'implicació, representació i expressió (DUA)**, metodologies centrades en l'alumnat que promoguen la interacció i la cooperació, TIC per l'aprenentatge, tertúlies dialògiques, etc.
- Ajustament dels procediments i instruments d'avaluació a les característiques i necessitats de tot l'alumnat del grup classe seguint els principis de l'avaluació inclusiva.
- Activitats d'acció tutorial per eliminar les barreres a la inclusió identificades prèviament en el grup classe per tutor o la tutora i l'equip docent. Exemples: disparitat, discriminació, intolerància, violència entre iguals, violència de gènere, addiccions, etc).
- Activitats amb l'alumnat del grup classe per a la promoció de la igualtat, la convivència positiva i la prevenció de conflictes i violència que comporten la participació de l'entorn i la comunitat educativa com a concreció del Pla d'Acció Tutorial, del Pla d'Igualtat i Convivència.

PROGRAMACIONS DIDÀCTIQUES MULTINIVELL

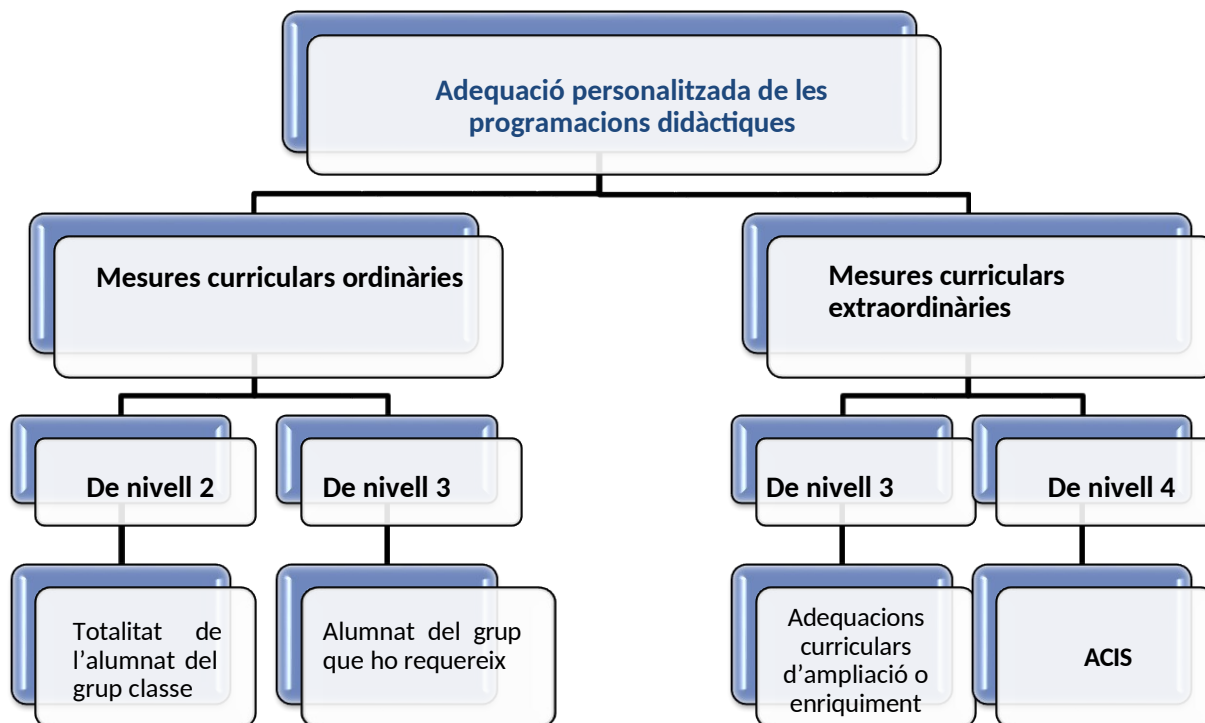
Planificar unitats didàctiques flexibles que proporcionen oportunitats múltiples d'aprenentatge a tots i cadascun dels alumnes del grup-classe, atenent les necessitats educatives individuals.

S'han de planificar les diferents mesures inclusives perquè tot l'alumnat experimente l'èxit en l'aprenentatge, mitjançant l'accés als continguts d'aprenentatge comuns, a una avaluació justa i objectiva del seu progrés i a la participació real en totes les activitats de la proposta didàctica.

Resposta educativa de nivell II

ADEQUACIÓ PERSONALITZADA DE LES PROGRAMACIONS DIDÀCTIQUES

Respostes educatives de nivell II, III i IV

[ORDRE 20/2019](#); Art 14.2

MESURA	N1	N2	N3	N4	ACTUACIONS
TOTES LES ETAPES Adequació personalitzada de les programacions didàctiques ORDRE 20/2019 , Art. 14		X	X		Mesures curriculars ordinàries
					Adequacions destinades a la totalitat de l'alumnat del grup classe
					Adequacions destinades a l'alumnat que requereix resposta diferenciada
			X	X	Mesures curriculars extraordinàries
					Adaptacions curriculars individuals significatives (ACIS)
					Adequacions curriculars d'ampliació o enriquiment

ITACA 3 - MÒDUL D'INCLUSIÓ EDUCATIVA

1. Accés al mòdul d'inclusió educativa. Enllaç per accedir els tutors i tutores al mòdul.

<https://itaca3.edu.gva.es/itaca3-gac>

2. Registre de mesures de resposta de nivell II i nivell III.

Correspon al **professorat tutor** registrar les **mesures de nivell II** i les **mesures de nivell III** que no requereixen una avaluació sociopsicopedagògica, a partir de la informació obtinguda de l'equip educatiu en els processos d'avaluació i dels informes individualitzats de l'alumnat. Per aquesta tasca, pot comptar amb la col·laboració del

personal especialitzat de suport a la inclusió i el personal d'orientació educativa.

PROCEDIMENT D'AVALUACIÓ SOCIOPSIKOPEDAGÒGICA

DAVANT LA DETECCIÓ DE DIFICULTATS D'APRENTATGE, ELS TUTORS I LES TUTORES HAN D'INICIAR EL PROCÉS D'AVALUACIÓ SOCIOPSIKOPEDAGÒGICA

- I. Posar en marxa les mesures de nivell II i III dins de l'aula ordinària amb recursos ordinaris. Introduir-les a ITACA3. Es podrà sol·licitar l'assessorament de l'equip d'orientació per a l'aplicació d'aquestes mesures i/o altres adaptacions metodològiques o curriculars. **ANNEX I**
- II. Si aquests recursos són insuficients. El tutor/a realitzarà la sol·licitud, **ANNEX II**, la família la signarà i la lliurarà a l'orientador/a de l'escola per iniciar la valoració psicoeducativa.
- III. L'orientador emetrà el corresponent informe sociopsicopedagògic, **ANNEX III**, amb la proposta inclusiva més adient i amb les recomanacions per a elaborar el **PAP**.
- IV. EL tutor/a, elaborarà el PAP, **ANNEX IV**, juntament amb l'equip educatiu i l'equip de suport a la inclusió (PT, AL i Educadora) amb l'assessorament de la orientador.
- V. Trimestralment, s'avaluarà el seguiment del PAP.

ANNEX I: https://ceice.gva.es/documents/169149987/169674889/Annex_I_Acta_reunio_conjunta.pdf

ANNEX

https://ceice.gva.es/documents/169149987/169674889/Annex_II_Sol_licitud_d_avaluacio_sociopsicopedagogica_identificacio_necessitats.pdf

ANNEX III: elaborat per l'orientador, els tutors podran accedir a ell mitjançant l'ITACA 3.

ANNEX IV:

https://ceice.gva.es/documents/169149987/169674889/Annex_IV_Pla_d_actuacio_personalitzat.pdf/7df6fe42-d397-485e-8211-9759894a9cbb

5.2. Mesures i suports ordinaris i extraordinaris i plans d'actuació personalitzats per l'alumnat

La modalitat d'atenció a l'alumnat amb NESE (individual o col·lectiva, dins o fora de l'aula) vindrà assenyalada per l'orientador/a escolar que decidirà entre els quatre nivells d'atenció que marca la *Resolució de 20 d'agost de 2018 (PAM) l'annex IV*:

Necessitats de suport ordinari (nivells 1, 2, 3)

Són aquelles que suposen una adaptació metodològica, de les estratègies organitzatives, o de la distribució temporal del currículum, sense que això supose transformació o eliminació d'elements prescriptius del currículum.

Qualsevol tipus d'organització serà proposat per l'equip de coordinació docent corresponent i, si escau, aprovat en la **CCP** del centre escoltada l'opinió de l'Orientador/a.

El **suport ordinari** es farà preferentment a l'aula per potenciar la inclusió de tot l'alumnat en grups heterogenis.

Mesures de suport extraordinari (NIVELL 4)

Alumnes amb necessitats educatives especials permanents i alumnes amb necessitat específica de suport educatiu:

- Adaptació curricular significativa.
- Adaptació d'accés al currículum que requereix recursos personals extra.
- Adaptació d'accés al currículum que requereix recursos materials extra.
- Pròrroga permanència un any més en E. Infantil.
- Prolongació un any més en E. Primària.

Alumnat amb altes capacitats:

- Flexibilització del període d'escolarització.

MESURES ORDINÀRIES	ETAPA		
	IN		
Suport pedagògic en grups ordinaris (NIVELL II, III)			
Desdoblements de grups (NIVELLS II, III)			
Adaptacions curriculars no significatives (NIVELL III)			
Adaptacions d'accés al currículum que no impliquen l'adopció de mesures de caràcter extraordinari (NIVELL III)			
Orientació educativa, psicopedagògica i professional (NIVELL I, II, III, IV)			
Tutoria: (NIVELL I, II, III, IV) - Orientar el procés educatiu individual i col·lectiu de l'alumnat - Coordinar la intervenció educativa del conjunt del professorat de l'alumnat que tutoritza - Mantindre una relació permanent amb la família			
Integració de matèries en àmbits a 1r d'ESO (NIVELL II)			
Programa d'intervenció personalitzat de la mestra de PT a partir del PAP (NIVELL IV)			
Programa d'intervenció personalitzat de la mestra d'AL a partir del PAP (NIVELL IV)			
Programa d'intervenció personalitzat de l'Educadora d'Educació Especial a partir del PAP (NIVELL IV)			

MESURES EXTRAORDINÀRIES (NIVELL III, IV)	ETAPA		
	IN		
Adaptació d'accés al currículum que requereix recursos de caràcter extraordinari: - personals - organitzatius - materials	X	X	
Adaptacions curriculars individuals significatives (ACIS): - Adapten continguts, criteris d'avaluació o estàndards d'aprenentatge avaluables del currículum. - Es programen partint del nivell de competència curricular de l'alumne o alumna. - Elaborades per l'equip docent, i han de ser autoritzades per la direcció del centre. - S'han de fer buscant el màxim desenvolupament possible de les competències clau. - S'elaboren a l'inici de cada curs. - L'avaluació contínua i la promoció han de prendre com referent els elements fixats en les adaptacions esmentades. - Els resultats de l'avaluació de les àrees que hagen sigut objecte d'ACIS s'han d'expressar en els mateixos termes i amb les mateixes escales establides per la normativa vigent per a la resta de l'alumnat.			
Programes específics autoritzats en el centre que requereixen adaptacions significatives del currículum o d'accés.	X		
Repetició de curs i mesures complementaries de reforç: Després de haver esgotat les mesures ordinàries de reforç i suport			
Prolongació de l'escolarització en l'etapa un any més: - S'ha d'adoptar quan afavorisca la integració socioeducativa. - Pot sol·licitar-se en qualsevol curs de l'etapa, una vegada l'alumne o alumna ja haja realitzat una repetició de curs en primària o dues a l'ESO. - Requereix l'autorització prèvia de la direcció territorial d'educació.			
Programes específics de tractament personalitzat per a l'alumnat amb NESE.	X		

- **REFORÇ EDUCATIU (NIVELL II i III)**
- **PERSONAL DE SUPORT A LA INCLUSIÓ: PT, AL EEE (NIVELL IV)**

Dins del PAM organitzem els recursos de suport per afavorir l'atenció adequada a l'alumnat amb necessitats educatives específiques de suport educatiu, afavorint el seu accés al currículum per mitjà de l'adaptació dels instruments, temps i suports que assegurin una correcta atenció i avaluació d'aquest alumnat, especialment en els casos de l'alumnat amb un Pla d'Actuació Personalitzada (PAP).

- El PAP concretarà l'horari del personal especialitzat de suport. El nombre de sessions d'atenció a l'alumnat escolaritzat a l'aula ordinària, calculades en franges de 30, 45 i 60 minuts, es determinarà en funció de la intensitat establida en l'informe sociopsicopedagògic, considerant els següents criteris:
  - Intensitat Baixa: fins a un màxim de 2 sessions setmanals.
  - Intensitat Mitjana: fins a un màxim de 4 sessions setmanals.
  - Intensitat Alta: fins a un màxim de 6 sessions setmanals.
- Per a la confecció de l'horari de l'educador caldrà especificar el temps de cadascuna de les seues actuacions en l'entorn on es realitza.
- Implica una avaluació contínua dels resultats i de l'eficàcia de les mesures que s'estan aplicant. El seguiment es realitzarà en sessions trimestrals coincidint amb les sessions d'avaluació. S'aconsella que es realitzen sessions específiques de l'equip educatiu que intervé complementàries a les sessions ordinàries d'avaluació que es realitzen amb el grup-classe. La direcció d'estudis establirà trimestralment i a final de curs, un calendari específic de sessions d'avaluació dels PAP que s'estiguen portant en el seu centre.
- El personal especialitzat de suport ha de col·laborar activament en el procés d'avaluació de l'alumnat, per la qual cosa assistirà a totes les sessions d'avaluació dels PAP de l'alumnat amb el qual intervé i, a aquelles sessions d'avaluació per a les quals, de forma extraordinària, siga convocat.
- El document informatiu del progrés de l'alumnat i del resultat de les avaluacions periòdiques que es proporciona a la família o als representants legals de l'alumne ha de ser únic. El tutor/a amb la informació aportada trimestralment pel personal de suport, redactarà el document de seguiment del PAP i comunicarà està informació a la família en els termes i condicions que en cada centre es determinen.

RETIRADA DE SUPORTS

Totes les persones que formem part de la Comunitat Educativa (tutors, especialistes, PT, AL, Orientadora, famílies) estarem pendents de l'evolució de l'alumnat. L'alumnat estarà en permanent atenció a la seua evolució per retirar les ajudes oferides conforme vaja evolucionant.

Aquest punt és molt important per afavorir una progressió òptima i evitar l'estancament i acomodament a l'ajuda personal i material.

Les avaluacions trimestrals del PAP seran utilitzades per a la posada en comú de totes i tots de l'observació realitzada i prendre les decisions oportunes d'intervenció (continuació, augment o retirada de suports).

Alumnes que reben l'Alta als servicis de PT i AL

En cada avaluació trimestral es farà un anàlisi sobre l'evolució dels alumnes amb NESE. Quan un alumne/a/a evolucione favorablement en PT o AL, es farà la proposta d'Alta en el servici, que haurà de ser compartida pel tutor, l'especialista de PT/AL, l'orientador/a i l'Equip Directiu. Aquesta decisió quedarà reflectida a l'acta de l'avaluació. Es guardarà document d'Alta en el servici a l'expedient de l'alumne/a i es farà constar en ITACA.

Programa d'educació compensatòria

a) Recollida d'informació i anàlisi de necessitats:

Identificar alumnes amb necessitat d'educació compensatòria, buscar informació que ens ajude a entendre les necessitats, establir el seu nivell de competències i valorar canvis metodològics necessaris dins de l'aula.

b) Activitats d'acollida:

Presentació respectuosa i normalitzada de l'alumne/a amb diversitat funcional, per tal que tinguin una comprensió adequada dels seus comportaments.

Creure en l'alumne/a amb dificultats i en les seues capacitats i fer-li-ho notar, crear-li expectatives, acceptar les seues limitacions i exigir-li responsabilitats.

Els alumnes nous estaran informats de les normes de l'aula i el funcionament de les activitats.

Establir relacions de respecte que situen a cada alumne/a dignament davant de la resta de l'alumnat.

c) Cohesió i identificació del grup:

El grup proporciona a l'individu la base emocional, es necessari cuidar la inserció del xiquet amb dificultats en la vida del grup. Es important que el tutor tinga en compte els moments als que l'alumne/a amb NESE està fora de l'aula per a donar informació important pel funcionament del grup amb la seua presència.

Tindre cura de la integració d'aquests alumnes a les hores d'esplai.

En relació amb els companys:

És necessària la col·laboració i coordinació de tots els professionals que atenen al grup d'alumnes. Està dintre de les tasques de l'acció tutorial la coordinació de les accions que es realitzen amb un alumne/a amb NESE.

En relació amb les famílies:

El tutor/a establirà relacions col·laboratives amb les famílies del alumnes, aportant informació sobre el seu desenvolupament emocional i d'aprenentatge, determinant les propostes i acords concrets de la manera d'atendre el seu procés d'aprenentatge.

En relació amb les famílies del alumnes que no presenten dificultats, serà el tutor/a qui informará dels avantatges de compartir experiències amb aquest tipus d'alumnes.

5.3. Avaluació i seguiment del Pla d'atenció a la diversitat i inclusió educativa. Propostes de modificació.

De les mesures d'atenció a la diversitat

Les mesures d'atenció a la diversitat adoptades en el centre s'avaluen:

- a) En realitzar-se les revisions dels documents de centre.
- b) A les reunions de la comissió de coordinació pedagògica.
- c) A la revisió de la PGA que es duu a terme al centre i a la memòria anual, tant per cada nivell com per cicles, equip de suport, especialistes, etc.
- d) A les reunions de coordinació de cicle.

Del Pla de resposta educativa per a la inclusió educativa de l'alumnat

- Ha de ser revisat com a mínim coincidint amb la revisió dels documents de centre, del qual en forma part.
- Qualsevol modificació d'aquest pla ha de ser plantejada i acceptada pel Claustre de professors.
- Quan es considere necessari, aquest Pla serà sotmès a una avaluació en sessió de COCOPE.
- Aquest Pla és susceptible de canvis que estiguen avalats per propostes de millora recolzades per la majoria del Claustre i sempre que el Consell Escolar ho ratifiqui.

NIVELL 1			RESPONSABLES: Òrgans de govern, coordinació didàctica i participació
ACCÈS O PRESENÇA	APRESENTATGE I ASSOLIMENT	PARTICIPACIÓ I SENTIT PERTINENÇA	
Registre i transmissió de la informació educativa sobre l'alumnat assegurant la protecció de dades i la confidencialitat. Tasques i responsabilitats per a l'actualització de les dades i acords sobre quina és la informació imprescindible per a planificar a temps les mesures de resposta i sol·licitar els recursos necessaris. Plataformes gestió.	Concrecions curriculars d'etapa per a la inclusió: - Relacions entre els elements curriculars amb les competències clau - Acords per promocionar des de totes les assignatures el bon ús de les TIC i prevenir, la comunicació positiva i la resolució dialogada dels conflictes i eliminar qualsevol tipus de violència o discriminació per causa d'intolerància, especialment referida a condicions de gènere, orientació i identitat sexual, ètnia, creences religioses i diversitat funcional - Acords promocionar des de totes les assignatures el reconeixement de les dones i de la seua producció cultural i científica. - Acords per desenvolupar l'orientació professional en les assignatures d'ESO i Batxillerat - Acords metodològics per a donar suport a l'aprenentatge i la participació de tot l'alumnat a les experiències educatives comuns i per a la prevenció de dificultats d'aprenentatge (mitjans i pautes de motivació, representació i expressió múltiples i diversos, metodologies actives, TAC, tertúlies dialògiques, etc) - Criteris per a l'elaboració i selecció de materials didàctics i curriculars accessibles i amb valors inclusius amb coherència amb els Decrets de currículum, l'Ordre 26/2016, de 13 de juny i les instruccions d'inici de curs de totes les etapes. - Criteris i procediments per a l'adaptació dels materials didàctics i curriculars als sistemes de comunicació augmentatius o alternatius i els productes de suport que utilitza l'alumnat de l'etapa. - Avaluació inclusiva dels aprenentatges (procediments i instruments) - Acords i criteris per a la promoció i la certificació competencial - Concreció per a l'etapa de les mesures curriculars i l'organització dels suports per a la inclusió. - Acords i procediments per a l'avaluació de les programacions didàctiques i la pràctica docent.	Relació dels valors amb les pràctiques educatives. Revisar, de forma consensuada i participativa entre tots els membres de la comunitat educativa, els principis del Projecte Educatiu del Centre en coherència amb els valors inclusius i incloure'ls a les actuacions, plans i programes del PEC. Normes de convivència del centre. Organitzar la participació de tots els membres de la comunitat educativa per consensuar les normes del centre i revisar el seu compliment. Sensibilització i informació sobre els valors i els continguts de l'educació inclusiva dirigida al conjunt de la comunitat educativa, així com del Pla d'Igualtat i Convivència, el Reglament de Règim Intern i els protocols d'atenció sanitària, d'acollida, absentisme i acompanyament a la identitat i expressió de gènere. Sensibilització, informació i concreció de pautes de detecció primerenca sobre els casos que regulen els diferents protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció (O 62/2014 de 28 de juliol).	
Difusió de la informació institucional i canals de comunicació bidireccional accessibles amb les famílies, la comunitat educativa i l'entorn. Criteris i responsabilitats.		Promoció de la igualtat, la convivència positiva i la prevenció de conflictes i violència: – Planificar, per incloure-les al <i>Pla d'Acció Tutorial</i> de les etapes, les actuacions de prevenció i mediació per a la resolució dels conflictes, així com les línies d'actuació d'educació sexual seqüenciades per nivells i les activitats de sensibilització de caràcter coeducatiu, igualitari i inclusiu. – Planificar i avaluar actuacions de transició entre etapes, programes preventius interinstitucionals, projectes d'innovació, projectes europeus i projectes de disseny propi sobre continguts d'educació inclusiva (igualtat, socialització preventiva, prevenció violència, prevenció de l'acaçament i ciberacaçament, comunicació i relacions interpersonals positives, educació dels sentiments i les emocions, promoció i mediació intercultural, etc..) com a part del <i>Pla d'Igualtat i Convivència del centre</i>.	
Prevenió de l'abandonament escolar. Planificar i avaluar el desenvolupament del protocol d'absentisme del centre i la zona.		Plans d'orientació acadèmica i professional en clau de gènere, que estimulen la col·laboració de famílies, agents socials, organitzacions, associacions, empreses de l'entorn i itineraris flexibles que valoren la formació professional i les múltiples vies d'accés a estudis universitaris.	
Organització dels espais del centre i transformació dels entorns amb criteris d'interacció i comunicació, seguretat, salut i sostenibilitat. Planificar i avaluar serveis complementaris i dissenyar projectes propis (menjador escolar, evacuació, riscos laborals, neteja, estalvi energètic, reciclatge i reutilització de materials, etc).	Programacions didàctiques inclusives pel desenvolupament de competències clau per a cada nivell i àmbit/ assignatura/mòdul: - Concreció dels acords presos en la concreció curricular en cada nivell i assignatura o mòdul de l'etapa quant al desenvolupament de les competències clau, metodològics, per a l'avaluació dels aprenentatges de l'alumnat i de les programacions didàctiques. - Organització alternativa a la organització habitual dels elements curriculars de l'etapa per a la programació de projectes interdisciplinaris o pels programes específics organitzats per àmbits. - Actuacions des de l'assignatura o mòdul per a promocionar el bon ús de les TIC - Actuacions des de l'assignatura o mòdul per a promocionar la comunicació positiva i la resolució dialogada dels conflictes i prevenir i eliminar qualsevol tipus de violència o discriminació per causa d'intolerància, especialment referida a condicions de gènere, orientació i identitat sexual, ètnia, creences religioses i diversitat funcional. - Actuacions des de l'assignatura o mòdul per a promocionar el reconeixement de les dones i de la seua producció cultural i científica. - Justificació de la selecció dels materials didàctics i curriculars de l'assignatura per la seua coherència amb la normativa vigent.	Protocols d'acollida, organitzar, determinant tasques i responsabilitats, desenvolupament i avaluació de les activitats d'acollida d l'alumnat nouvingut i d'altres protocols d'acollida del centre dirigits als nous membres de la comunitat educativa (alumnat i les seues famílies i professorat).	
Accessibilitat física i cognitiva d'espais, elements arquitectònics, mobiliari, i elements de mobilitat i transport. Serveis complementaris relacionats. Planificar i avaluar.		Promoció de la salut i la sostenibilitat Planificar i avaluar, fora i dins de l'horari lectiu, programes preventius interinstitucionals, projectes d'innovació, projectes europeus i de disseny propi sobre sostenibilitat mediambiental, activitat física i esport, alimentació saludable, educació vial, etc.	
Actualització dels recursos tecnològics amb criteris de sostenibilitat. Sol·licitud, organització i normes d'utilització i manteniment.		Protocols d'atenció sanitària. Planificar, desenvolupar i avaluar el desenvolupament del protocol.	
Programa de reutilització de llibres i materials curriculars. Incloure les normes d'utilització i conservació en el Reglament de Règim Intern (RRI) i les activitats que promouen el valor pedagògic del Banc de llibres en el Pla d'Acció Tutorial (PAT) de cadascuna de les etapes.		Participació i implicació del professorat. Organitzar el treball en col·laboració i cooperació del professorat, el lideratge distribuït i l'ajuda entre companys pel desenvolupament professional i la innovació sostenible.	
Productes de suport per l'accés al currículum de l'alumnat amb necessitats educatives especials seguint les instruccions dictades anualment..		Participació i implicació de l'alumnat. Organitzar la participació de l'alumnat a la junta delegats, equips d'alumnes ajudants, tutoria entre alumnes. <u>Exemples:</u> els equips d'alumnes ajudants, la tutoria entre alumnes, pigmalions , observadors de la convivència, cibertutors, TEI, Club de deures, , DUADOS, biblioteca tutoritzada, Club dels valents, etc)	
Beques i ajudes econòmiques. Informació per sol·licitar-les, documentació accessible i acompanyament.		Participació i implicació de les famílies. Organitzar la participació de familiars en activitats escolars i comunitàries formals i no formals a les diferents actuacions, plans i programes del PEC. Per exemple: grups interactius, comissions mixtes, etc.	
Recursos personals, sol·licitud i organització inclusiva per al suport preferent dins de l'aula ordinària. Criteris d'adscripció i horaris.		Participació i implicació de voluntaris, altres membres de la comunitat i l'entorn. Establir relacions informals i formals amb les persones voluntàries de la comunitat, institucions/associacions de l'entorn local i comunitari i entre conselleries. <u>Exemple:</u> Sistematitzar un banc de voluntaris, la figura del coordinador/a del voluntariat i la prèvia formació adreçada a la participació en grups interactius d'aquest col·lectiu.	
Organització d'estructures de coordinació entre els professionals del centre (equips docents, professorat de orientació i suport, personal no docent de suport) i amb altres agents externs.			
Organització dels agrupaments heterogenis de nivell i per al reforç i altres mesures de suport. Planificar i avaluar.			
Formalitzar les relacions amb institucions i associacions de l'entorn local i comunitari i entre conselleries, mitjançant plans d'entorn, convenis, protocols de col·laboració i coordinacions específiques. Planificar i avaluar.			

NOTA. La classificació de les mesures de resposta segons les dimensions de l'Educació Inclusiva és orientativa ja que totes estan relacionades i es reforcen unes a altres. Les mesures de resposta s'han inclòs en la dimensió amb la qual estan preferentment relacionades.

NIVELL 2			RESPONSABLES:
			Tutor/a i professorat de cada assignatura amb l'assessorament de l'equip docent i altres agents externs. Cap d'estudis, persona coordinadora d'igualtat i convivència i altres persones coordinadores segons etapa i nivell educatiu.
ACCÈS O PRESENÇA	APRENENTATGE I ASSOLIMENT	PARTICIPACIÓ I SENTIT PERTINENÇA	
Actualització de la informació educativa sobre l'alumnat del grup classe assegurant la protecció de dades i la confidencialitat.	Unitats didàctiques i projectes disciplinaris i interdisciplinaris que relacionen els aprenentatges escolars amb el context sociocultural local i global i desenvolupen les competències clau de tot l'alumnat del grup classe. <u>Exemples:</u> aprenentatge servei, Investigació científica, salut i sostenibilitat, creació de productes culturals i artístics, ambients d'aprenentatge, etc.	Acordar i actualitzar les normes de convivència del grup classe.(PAT).	
Difusió accessible de la informació institucional entre l'alumnat del grup classe i les seues famílies.		Participació de l'alumnat del grup classe en les accions de sensibilització i informació que organitze el centre sobre el valors i els continguts de l'educació inclusiva.	
Control de l'assistència i prevenció de l' absentisme com a part de la fase preventiva del protocol acordat en el centre.	Unitats didàctiques i projectes disciplinaris i interdisciplinaris adequats a les característiques, necessitats i nivells d'assoliment de l'alumnat del grup classe mitjançant l'aplicació d' estratègies i tècniques metodològiques per a la inclusió (programació multinivell, opcions múltiples d'implicació, representació i expressió (DUA), metodologies centrades en l'alumnat que promoguen la interacció i la cooperació, TIC per l'aprenentatge, tertúlies dialògiques, etc)	Desenvolupament de les activitats per a la participació de l'alumnat del grup classe en les estructures de participació del centre com la junta de delegats i altres. <u>Exemples:</u> els equips de mediadors i alumnes ajudants, la tutoria entre alumnes, pigmalions, observadors de la convivència, cibertutors, TEI, Club de deures, , DUADOS, biblioteca tutoritzada, Club dels valents, etc)	
Supervisió de l' accessibilitat física, sensorial i cognitiva d'espais i mobiliari de les aules i altres espais dins i forma del centre on es desenvolupen les activitats d'aprenentatge programades per a l'alumnat del grup classe.		Activitats amb l'alumnat del grup classe per a la promoció de la igualtat, la convivència positiva i la prevenció de conflictes i violència que comporten la participació de l'entorn i la comunit educativa com a concreció del Pla d'Acció Tutorial, del Pla d'Igualtat i Convivència i dels programes preventius interinstitucionals, projectes d'innovació, projectes europeus i projectes de disseny propi que es desenvolupen en el centre, dins i fora de l'horari lectiu .	
Adequació i accessibilitat dels recursos tecnològics i dels materials didàctics i curriculars comuns que siguin coherents amb els valors inclusius (art 5.f) Decret 104/2018). Desenvolupament amb l'alumnat del grup classe de les activitats que promoguen el valor pedagògic del banc de llibres .	Ensenyament d'habilitats, comportaments i actituds que desenvolupen la implicació personal des de les Unitats didàctiques mitjançant els continguts i <u>criteris d'avaluació transversals</u> que formen part del currículum (D 108/2014, D 87/2015). - Lideratge positiu i iniciativa - Aprenentatge col·laboratiu i cooperatiu, - Autoconfiança i fortaleces personals - Planificació, desenvolupament i avaluació de projectes personals i col·lectius - Identificació, expressió i autoregulació d'emocions i sentiments - Habilitats de comunicació interpersonal i resolució dialogada de conflictes	Activitats d'orientació acadèmica i professional que preparen l'alumat del grup per a una pressa de decisions vocacional que incorpore la perspectiva de gènere i promoció l'accés igualitari als estudis i professions. (POAP). Consell orientador per l'alumnat D'ESO.	
Informació accessible sobre beques i ajudes econòmiques i indicacions per sol·licitar-les.		Acollida al grup classe, especialment als nous membres (PAT)	
Organització de la participació de l'alumnat del grup classe en les estructures de participació de l'alumnat del centre com la junta de delegats, els equips d'alumnes ajudants, la tutoria entre alumnes, etc.	Ajustament dels procediments i instruments d'avaluació a les característiques i necessitats de tot l'alumnat del grup classe seguint els principis de l'avaluació inclusiva (art. 15 Decret 104/2018).	Activitats amb l'alumnat del grup classe que desenvolupen els programes preventius per a la promoció de la salut, prevenció de conductes addictives i sostenibilitat mediambiental , dins i fora de l'horari lectiu.	
Organització i participació en la coordinació de les actuacions i programes preventius de promoció de la salut i la sostenibilitat dirigits a l'alumnat del grup classe. Exemples: Prevenció de conductes addictives. UPCCA, Campanyes i programes de prevenció d'accidents, salut, alimentació, educació sexual, tallers del pla director, etc.	Planificació personalitzada d'activitats d' ampliació i reforç com a part de les unitats didàctiques i projectes.	Implementació del procediment d'administració de medicaments del protocol d'atenció sanitària específica amb l'alumnat del grup classe.	
Coordinació del tutor/a amb l'equip docent i amb els professionals de suport interns i externs que realitzen l'assessorament o participen en la programació d'activitats educatives programades amb l'alumnat del grup classe.	Aplicació de les actuacions i o programes preventius de dificultats d'aprenentatge acordades amb l'alumnat del grup classe.	Activitats d'acció tutorial per eliminar les barreres a la inclusió identificades prèviament en el grup classe per tutor o la tutora i l'equip docent. Exemples: disparitat, discriminació, intolerància, violència entre iguals, violència de gènere, addiccions, hàbits higiènics, etc)	
		Fases de detecció i primeres actuacions dels protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció (O 62/2014 de 28 de juliol) i acompanyament a la identitat i expressió de gènere amb el grup classe.	
		Tutoria personalitzada o tutoria compartida amb qualsevol alumne o alumna del grup classe i amb les seues famílies.	

NOTA. La classificació de les mesures de resposta segons les dimensions de l'Educació Inclusiva és orientativa ja que totes estan relacionades i es reforcen unes a altres. Les mesures de resposta s'han inclòs en la dimensió amb la qual estan preferentment relacionades.

NIVELL 3 Totes les mesures del Nivell 2 +

RESPONSABLES: Tutor/a i equip docent i professorat que participa a les mesures addicionals i, si escau la col·laboració del professorat de suport i l'assessorament del professorat d'orientació i altres agents externs.

ACCÈS O PRESÈNCIA

APRENENTATGE I ASSOLIMENT

PARTICIPACIÓ I SENTIT PERTINENÇA

Seguiment intensiu del control de l'assistència i desenvolupament de les actuacions específiques del protocol d'absentisme acordat al centre (fases d'inici i manteniment). Adequació i accessibilitat personalitzada dels mitjans comuns (espais, mobiliari, recursos tecnològics i materials didàctics i curriculars) d'una actuació o programa addicional d'aquest nivell. Accessibilitat personalitzada dels mitjans comuns a les activitats extraescolars i complementàries Acompanyament personalitzat per sol·licitar beques i ajudes econòmiques. Proves d'accés a Graduat d'Educació Secundària per a majors de 18 anys, proves d'avaluació de les competències clau de nivell 2 de qualificació professional, proves d'accés a FPGM i FPGS, proves d'accés a Batxillerat per a majors de 20 anys, proves d'accés a estudis artístics superiors, proves d'ingrés a la universitat per a majors de 25 i 45 anys. Organització dels agrupaments heterogenis per a les actuacions o programes addicionals d'aquest nivell. Organització de la docència compartida i del suport del professorat especialitzat i altres professionals externs dins de l'espai comú pel desenvolupament de les actuacions o programes addicionals d'aquest nivell. Coordinació del tutor/a amb el professorat del centre i els professionals de suport interns i externs que participen a les actuacions o programes addicionals d'aquest nivell. Procediments administratius, coordinacions i tasques per formalitzar i desenvolupar l'escolarització transitòria de l'alumnat que presenta determinades condicions de salut (UPH i atenció domiciliària), compliment de mesures judicials d'internament o de mesures de tutela i protecció de caràcter residencial o d'acollida familiar.	Adequació personalitzada de les programacions didàctiques com adequacions metodològiques i per l'avaluació dels aprenentatges de les activitats i materials de les unitats didàctiques. Actuacions i programes de reforç dins i fora de l'horari lectiu. <u>Exemples</u>. Club de deures fora de l'horari lectiu, tallers de reforç i acompanyament escolar, etc Assignatures de lliure configuració autonòmica d'opció: tallers de reforç. Plans específics de reforç per l'alumnat que repeteix un curs. Actuacions i programes de desenvolupament de la competència lingüística: E. Infantil. Programes d'estimulació i desenvolupament del llenguatge oral E. Primària. Millora de la competència comunicativa oral ESO. Tallers de reforç i aprofundiment per a la millora de la CCLI FPA. Cursos de competència comunicativa en llengües estrangeres (Exemples: Español i Valencià per estrangers) Cursos de preparació per a les proves d'acreditació de coneixement del Valencià Cursos per a l'aprenentatge del valencià i del castellà per a persones nouvingudes. Totes les etapes. Grups de conversa i de desenvolupament de l'expressió oral organitzats amb voluntaris. Activitats d'ensenyament intensiu de les llengües CV per l'alumnat de nova incorporació o procedent d'altres comunitats. Flexibilització de l'escolarització per a l'alumnat d'incorporació tardana al sistema educatiu valencià en l'ensenyament bàsic Actuacions i programes d'enriquiment curricular dins i fora del horari lectiu per l'alumnat amb altes capacitats. Mesures per a l'alumnat esportista d'alt nivell, d'alt rendiment o d'elit Mesures per a l'alumnat que cursa ensenyaments professionals de Música i/o Dansa ESO Programa de millora de l'aprenentatge i el rendiment (PMAR). Programa de reforç per al quart curs de l'Educació Secundària Obligatoria (PR4). Programa d'aula compartida (PAC) per a l'alumnat en risc d'exclusió social. FP Formació Professional Bàsica i Formació Professional Bàsica de segona oportunitat FPA Programes per adquirir la formació bàsica, presencials i a distància: GES 1 i GES 2 Cursos de preparació per a les proves d'avaluació de les competències clau de nivell 2 de qualificació professional presencial i a distància. Preparació per a les proves d'accés per a l'obtenció de titulacions que possibiliten d'accés al mon laboral presencials i a distància: preparació proves d'accés a CF i a proves d'accés a estudis artístics superiors. Preparació d'ingrés a la universitat majors 25 i 45 anys presencials i a distància. Desenvolupament de la docència directa, activitats d'aprenentatge i avaluació, amb l'alumnat amb escolarització transitòria (UPH i atenció domiciliària).	Actuacions amb un grup diferenciat d'alumnat d'un grup classe, dins i fora de l'horari lectiu, pel desenvolupament d'actituds de respecte i tolerància, habilitats d'autoregulació del comportament i les emocions i habilitats de comunicació interpersonal i relació social per a la interacció positiva en diversos contextos. Implementació de les actuacions davant supòsits de violència (O 62/2014 de 28 de juliol, Annexes I, II i IV) amb un alumne o alumna o un grup diferenciat d'alumnat amb acompanyament dels implicats. Notificació de possible situació de desprotecció des de l'àmbit educatiu (O 62/2014 de 28 de juliol, Annex III). Implementació de les actuacions d'acompanyament per garantir el dret a l'expressió de gènere i la intersexualitat (Instrucció 15 de desembre de 2016) Implementació de les actuacions del protocol d'atenció sanitària específica front a determinades situacions d'emergència mèdica i d'atenció a l'alumnat amb problemes de salut crònics. Programes de desenvolupament d'hàbits bàsics de higiene, alimentació i vida saludable. Actuacions per a grups diferenciats d'alumnat d'un grup classe fora de l'horari lectiu per a la participació en activitats socials, culturals i d'oci organitzades en col·laboració amb l'entorn local i institucions i organismes externs. Programes d'orientació acadèmica i professional i transició a la vida activa per l'alumnat amb NESE i per a compensar situacions de desigualtat i desavantatge. Consell orientador per l'alumnat amb NESE de l'ESO. Mesures educatives de disciplina positiva de col·laboració en tasques comunitàries i/o del centre. Aula de convivència com espai de reflexió i aprenentatge d'habilitats per a la participació. Acompanyament personalitzat per a desenvolupar implicació, autoestima, confiança a les pròpies possibilitats i fortaleeses amb el suport de les estructures de tutoria entre iguals o de tutoria personalitzada (tutor/a personal). Acompanyament personalitzat per a desenvolupar habilitats d'autoregulació del comportament i les emocions i habilitats de comunicació interpersonal i relació social per a la interacció positiva en diversos contextos el suport de les estructures de tutoria entre iguals o mitjançant una tutoria personalitzada (tutor/a personal). Compromís família tutor/a amb un alumne o alumna i la seua família (Decret 30/2014, 14 febrer).

NOTA. La classificació de les mesures de resposta segons les dimensions de l'Educació Inclusiva és orientativa ja que totes estan relacionades i es reforcen unes a altres. Les mesures de resposta s'han inclòs en la dimensió amb la qual estan preferentment relacionades.

NIVELL 4 Totes les mesures del Nivell 2 i 3+

RESPONSABLES: Tutor/a i equip docent amb la intervenció directa del professorat de suport, del personal no docent de suport, del professorat d'orientació i altres agents externs.

ACCÈS O PRESENÇA

Adaptació de les proves d'accés a CF/Ensenyaments de Règim especial/ Accés a la Universitat (PAU) i de totes les proves d'accés per persones adultes.

Adequació i **accessibilitat** personalitzada dels mitjans específics o singulars (espais, mobiliari, recursos tecnològics i materials didàctics i curriculars).

Accessibilitat personalitzada a les activitats **extraescolars i complementàries** amb mitjans específics o singulars.

Provisió personalitzada de **productes de suport tècnics i tecnològics**.

Sistemes alternatius de comunicació amb i sense suport.

Col·laboració per sol·licitar **beques i ajudes** econòmiques amb l'alumnat amb **necessitats educatives especials**.

Reducció de ràtio per l'alumnat amb necessitats educatives especials (suport grau 3)

Reserva de places per als estudis de **Formació Professional** per a l'alumnat amb **diversitat funcional**.

Coordinació amb els professionals dels serveis socials, salut i salut mental, ajuntaments, centres proveïdors de serveis, centres d'estimulació primerenca, i recursos de suport a per a la discapacitat auditiva, discapacitat visual, discapacitat motora, discapacitat intel·lectual, (...) i altres.

Coordinació amb els professionals de les unitats específiques, centres d'educació especial, Unitats d'atenció i intervenció del PREVI (UAI) i d'escolarització transitòria (UET/HDIA).

Procediments administratius i tasques per formalitzar i desenvolupar **l'escolarització transitòria en Unitats Educatives Terapèutiques (UET/HDIA)** de l'alumnat que presenta determinades condicions de salut mental.

APRENENTATGE I ASSOLIMENT

Programes específics personalitzats per a **l'adquisició i ús funcional de la comunicació, el llenguatge i la parla**.

Adaptacions **curriculars individuals significatives** del currículum comú (ACIS)

Programes específics amb **currículum personalitzat** per a l'estimulació sensorial i cognitiva, l'aprenentatge motor i aprenentatge d'hàbits d'autonomia personal, etc.

Flexibilització en la durada de l'etapa per a l'alumnat amb **altes capacitats intel·lectuals**

E. INFANTIL

Flexibilització en l'inici de l'escolarització en el **segon cicle d'Educació Infantil**

Pròrroga d'un any més de permanència en l'etapa **d'Educació Infantil** per a l'alumnat amb **necessitats educatives especials**

E. PRIMÀRIA/ESO

Prolongació d'un any més d'escolarització en l'**ensenyament bàsic** per a l'alumnat amb **necessitats educatives especials**

BATX

Flexibilització en la durada de l'etapa del **Batxillerat**

Exempcions de qualificació per l'alumnat amb **necessitats educatives especials FP**

Certificació de mòduls d'un cicle formatiu i de les unitats de competència adquirides

Programes Formatius de **Qualificació Bàsica**

Flexibilització en la durada i el període d'escolarització de l'etapa de **Formació Professional** per l'alumnat amb **necessitats educatives especials**

FPA

Itinerari formatiu personalitzat per a les persones amb necessitats educatives especials

Desenvolupament de la **docència directa**, activitats d'aprenentatge i avaluació, amb l'alumnat amb **escolarització transitòria en Unitats Educatives Terapèutiques (UET/HDIA)**.

PARTICIPACIÓ I SENTIT PERTINENÇA

Implementació de les actuacions de **comunicació, intervenció i seguiment** dels protocols de prevenció i intervenció davant **supòsits de violència i desprotecció** (O 62/2014 de 28 de juliol) amb un alumne o alumna determinat i amb la seua família. (*)

Programa específic dirigit l'alumnat que presenta **alteracions greus de conducta i comportament que alteren la convivència de forma greu i reincident** (Annex II Ordre 62/2014). (*)

Pla terapèutic del annex IX del Protocol de salut mental (Resolució 11 de desembre de 2017) (*)

*Totes aquestes actuacions formen part del Pla d'Actuació Personalitzat

NOTA. La classificació de les mesures de resposta segons les dimensions de l'Educació Inclusiva és orientativa ja que totes estan relacionades i es reforcen unes a altres. Les mesures de resposta s'han inclòs en la dimensió amb la qual estan preferentment relacionades.